

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	25 juni 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2019-1366	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	820946CB	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	27 juni 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaart planlocatie	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Waterbergingsgebied De Grecht te Zegveld.

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 27 juni 2019 van Bureau Natuurzorg, namens Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, om ontheffing in het kader van artikel 3.3, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u ontheffing te verlenen van artikel 3.1, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden en vangen, het opzettelijk verstoren en het opzettelijk beschadigen of vernielen, van nesten, rustplaatsen of eieren van de grutto, kievit, scholekster, tureluur, wulp, kluut, kemphaan, watersnip, veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, meerkoet, wilde eend, fuut, wilde zwaan, krakeend, slobeend, brandgans, grauwe gans, grote Canadese gans en kolgans voor de periode van 1 juli 2020 tot en met 15 juli 2040.

Voor de aanleg van de waterberging is op 20 juni 2017 een ontheffing verleend met het kenmerk FF/75C/0533.toek.kn. De huidige ontheffing is met name gericht op het in gebruik nemen van de waterberging in het voorjaar, ter voorkoming van en ingeval van ernstige wateroverlast in Woerden.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het waterbergingsgebied De Grecht te Zegveld. Het gebied loopt parallel aan de watering De Grecht. De Grecht heeft een belangrijke functie voor de afvoer van overtollig water uit onder andere het afwatersysteem in Woerden. Met de verwachting van hevige regenval in de toekomst, kan deze waterberging tot circa 90.000 m3 water opvangen en tijdelijk vasthouden. In enkele noodgevallen kan het nodig zijn om het plangebied onder water te laten lopen tijdens het broedseizoen. U vraagt om die reden ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 van de wet voor wat betreft de grutto (*Limosa limosa*), kievit (*Vanellus vanellus*), scholekster (*Haematopus ostralegus*), tureluur (*Tringa totanus*), wulp (*Numenius arquata*), kluut (*Recurvirostra avosetta*), kemphaan (*Calidris pugnax*), watersnip (*Gallinago gallinago*), veldleeuwerik (*Alauda arvensis*), graspieper (*Anthus pratensis*), gele kwikstaart (*Motacilla flava*), meerkoet (*Fulica atra*), wilde eend (*Anas platyrhynchos*), fuut (*Podiceps cristatus*), wilde zwaan (*Cygnus cygnus*), krakeend (*Mareca strepera*), slobeend (*Spatula clypeata*), brandgans (*Branta leucopsis*), grauwe gans (*Anser anser*), grote Canadese gans (*Branta canadensis canadensis*) en kolgans (*Anser albifrons*) voor de periode van 1 juli 2020 tot en met 15 juli 2040.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 19 augustus 2019, 26 februari 2020, 18 juni 2020 en 19 juni 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De grutto, kievit, scholekster, tureluur, wulp, kluut, kemphaan, watersnip, veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, meerkoet, wilde eend, fuut, wilde zwaan, krakeend, slobbeend, brandgans, grauwe gans, grote Canadese gans en kolgans zijn beschermd ingevolge artikel 3.1 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingereep

Motivering

In het waterbergingsgebied is, door middel van drie terreinbezoeken in 2016, het gebruik van het gebied door broedvogels in beeld gebracht. In 2016 zijn broedpogingen door twee paartjes kieviten en een paartje wulp geconstateerd, maar met uitzondering van paartje meerkoeten, zijn er geen broedsuccessen gemeld. Daaruit is geconcludeerd dat het waterbergingsgebied in 2016 slechts van beperkte waarde was voor broedvogels. In 2018 en 2019 is het gebied in totaal minimaal 60 keer door een ecooloog onderzocht op broedvogels. Er zijn in deze twee jaren geen grond-broedende vogels aangetroffen. Er waren wel enkele keren foeragerende kieviten, scholeksters, een grutto en een wulp aanwezig. De verwachting is echter, dat door de inrichting van het gebied als waterbergingsgebied met natuurvriendelijke oevers en met een natuurvriendelijk beheer, mogelijk de grutto, kievit, scholekster, tureluur, en wulp, maar ook in een wat later stadium van ontwikkeling van het gebied de kluut, kemphaan, watersnip, veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, meerkoet, wilde eend, fuut, wilde zwaan, krakeend, slobbeend, brandgans, grauwe gans, grote Canadese gans en kolgans er in de toekomst zouden kunnen gaan nestelen.

Binnen de waterberging zijn natuurvriendelijke oevers aangelegd. De oorspronkelijke watergangen binnen de berging zijn qua waterlijn verbreed en de oevers zijn op drie verschillende manieren afgegraven om, door vernatting, de kansen op verbetering van de biodiversiteit en soorten rijkdom te bevorderen. Soortgroepen zoals amfibieën en diverse soorten vogels, met name de grutto en scholekster en mogelijk ook andere soorten zullen hiervan in de toekomst profiteren. Door het natuurlijk beheer (schapen) binnen de berging ontstaat door verschralling op den duur een meer kruidrijk grasland hetgeen weer gunstig is voor het voeden en schuilen van de nestvlinders van weidevogels.

Ondanks de natuurvriendelijke inrichting is het plangebied primair bedoeld en ingericht als waterberging. De waterberging is echter niet bedoeld als permanente berging, maar wordt uitsluitend ingezet bij noodsituaties waarbij in Woerden problemen ontstaan bij de afwatering, zoals bij hevige regenval. Vanwege de weersafhankelijkheid is het vooraf absoluut niet te voorspellen wanneer het gebruik zal plaatsvinden maar naar verwachting komt het gemiddeld één keer per drie jaar voor dat de waterberging opengezet moet worden. De verwachting hierbij is dat het openzetten van deze waterberging vooral in het najaar nodig zal zijn. Volgens berekeningen en een gehouden test duurt het ongeveer 2 dagen voordat de berging voor 70% is gevuld. In de berging zijn wallen aangelegd die dezelfde hoogte hebben als de omliggende dijk. Dieren kunnen daarheen vluchten, maar ook vanaf daar het gebied uitzwemmen.

Het kan incidenteel voorkomen dat in het voorjaar het openstellen van de waterberging nodig is. Vanuit jaarextremen vanaf 1901 tot heden, en van daaruit toekomstberekeningen van het KNMI is de verwachting dat het openzetten van de waterberging in het voorjaar slechts 1x per 20 jaar nodig is, maar dit kan door veranderingen in het klimaat vaker gaan voorkomen. Gesteld dat er in een worst-case situatie in de toekomst, 1 x per 5 jaar gedurende een week in het voorjaar sprake is van ernstige wateroverlast door hevige regenval, dan kost het openzetten van de waterberging, één broedseizoen per vijf jaar, maar hoogstwaarschijnlijk is dit getal aanzienlijk lager.

Gezien het feit dat de waterberging natuurvriendelijk is ingericht, zal het aantal broedparen, en daarmee de lokale populaties van de verschillende vogels hoogstwaarschijnlijk toenemen. Echter, op hetzelfde moment ontstaat dan eveneens de kans dat tijdens een openzetten van de waterberging in het voorjaar, nesten en eieren worden beschadigd en vernield, en jongen worden gedood.

Het openzetten van de waterberging tijdens de voortplantingsperiode kan een tijdelijk negatief effect hebben op verschillende soorten vogels ter plaatse. De soorten zelf kunnen makkelijk vluchten maar jongen van de eventueel aanwezige grond-broedende vogels worden in dat geval gedood, voortplantings- en rustplaatsen, en eieren worden beschadigd en vernield en exemplaren van bovengenoemde soorten kunnen worden verstoord.

Als dat het geval is, kan het gebied tijdens het broedseizoen van een van bovenstaande soorten bij aanwezigheid van bewoonde nesten, niet meer functioneren als waterberging en verliest het voor een deel zijn toekomstige functie. Om die reden is een ontheffing noodzakelijk.

Voor de uitvoering van de maatregelen (openstellen van de waterberging) zijn de volgende uitvoeringsvoorwaarden opgesteld:

- Het openstellen van de waterberging mag uitsluitend worden ingezet bij noodsituaties waarbij in Woerden problemen ontstaan bij de afwatering.
- De ingebruikname van de waterberging wordt telkens nauwkeurig geregistreerd om mogelijke patronen te ontdekken waardoor naar de beste oplossingen kan worden gezocht om de flora en fauna zoveel mogelijk te ontlasten.
- Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, en een ecologisch adviesbureau, blijven actief betrokken bij de waterberging en zoeken waar mogelijk naar oplossingen om zoveel mogelijk schade aan flora en fauna te voorkomen.
- Onverwachte gebeurtenissen worden direct gemeld bij de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht.

De voorgestelde uitvoeringsvoorwaarden zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren.

Voor de tureluur, meerkoet, wilde zwaan, krakeend, brandgans, grauwe gans, grote Canadese gans en kolgans is de landelijke staat van instandhouding als broedvogel gunstig. De landelijke staat van instandhouding van de kievit, scholekster, wulp, veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, wilde eend, fuut, slobbeend als broedvogel, matig ongunstig en voor de scholekster, kluut, kempbaan en watersnip is de landelijke staat van instandhouding als broedvogel zeer ongunstig. Lokaal, dat wil zeggen binnen het plangebied, zijn er de laatste jaren geen broedgevallen bekend van een van genoemde vogels, met uitzondering van de meerkoet. De lokale staat van instandhouding wordt in geen geval slechter voor een van de genoemde vogels.

Ondanks dat er mogelijk broedsels verloren kunnen gaan door het incidenteel openstellen van de waterberging in het voorjaar, zal de staat van instandhouding van de grutto, kievit, scholekster, tureluur, wulp, kluut, kempbaan, watersnip, veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, meerkoet, wilde eend, fuut, wilde zwaan, krakeend, slobbeend, brandgans, grauwe gans, grote Canadese gans en kolgans niet verslechteren.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid;

Het veranderende klimaat zorgt voor steeds meer intensieve buien en langdurende regenval, met enorme hoeveelheden regenwater. Bij hevige regenval kan het afwatersysteem in Woerden de hoeveelheid water die de Grecht afvoert niet altijd aan. Bij tijden ontstaan er fikse problemen. Hierbij is de openbare veiligheid van Woerden in het geding.

De afvoer van overtollig water, de opvang van overtollig water en het kunnen beheeren van het waterpeil binnen het watersysteem is van cruciaal belang voor de veiligheid van burgers en infrastructuur. Met de steeds meer voorkomende intensieve buien en soms langdurige hevige regenval, kan de gemeente Woerden niet zonder een gedegen waterberging, zoals het beoogde plangebied.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang van het project voor de volksgezondheid of openbare veiligheid voldoende onderbouwd is. De waarborging van de veiligheid in Woerden door het in gebruik nemen van de waterberging bij extreme regenval, in de periode tussen 15 maart en 15 juli weegt in dit geval zwaarder dan het verlies van broedsels van de grutto, scholekster, kievit, wulp, tureluur, kluut, graspieper, gele kwikstaart, grauwe gans, wilde eend, meerkoet, tijdens deze incidentele noodzakelijke openzetting van de waterberging in het voorjaar.

Alternatievenafweging

Locatie

De oplossing van het probleem van de plotseling optredende wateroverlast in Woerden zal gezocht moeten worden langs de Grecht. Er is juist voor deze locatie gekozen omdat de ligging van het plangebied in afstand nog voldoende ver van de gemeente Woerden ligt om nog tijdig te kunnen ingrijpen en de locatie daarnaast dicht bij de gemalen ligt. Deze locatie is de meest gunstige voor het oplossen van het probleem van het plotselinge teveel aan water in Woerden wat kan optreden bij hevige regenval. Een locatie elders langs de Grecht zou evenredige problemen voor de natuur opleveren.

Planning

Gezien de onvoorspelbaarheid van plotseling optredende hevige regenval is een planning niet te geven.

Werkwijze

Door registratie van elke openstelling, met name de openstelling in het voorjaar, en door jaarlijkse monitoring en bijsturing als de monitoring daar aanleiding voor geeft, wordt zo veel mogelijk voorkomen dat er schade aan de natuur optreedt.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (hierna RUD Utrecht)

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Bureau Natuurzorg op 27 juni 2019, namens Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de aanvulling hierop van 19 augustus 2019 en 26 februari 2020, 18 juni 2020 en 19 juni 2020 gelet op artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Adres: Postbus 550

Postcode en woonplaats: 3990 GJ Houten

Ontheffing 820946CB voor het tijdvak van 1 juli 2020 tot en met 15 juli 2040,

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden en vangen, het opzettelijk verstoren en het opzettelijk beschadigen of vernielen, van nesten, rustplaatsen of eieren van de grutto, kievit, scholekster, tureluur, wulp, kluut, kempfaan, watersnip, veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, meerkoet, wilde eend, fuut, wilde zwaan, krakeend, slobbeend, brandgans, grauwe gans, grote Canadese gans en kolgans. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft Waterbergingsgebied De Grecht te Zegveld.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de ingrepen die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Het openstellen van de waterberging mag uitsluitend worden ingezet bij noodsituaties waarbij in Woerden problemen ontstaan bij de afwatering.
4. De maximale tijd van openstelling van de waterberging tijdens de periode 15 maart tot en met 15 juli is tien dagen.
5. Gedurende de looptijd van de ontheffing dient een monitoringsprogramma uitgevoerd te worden waarbij jaarlijks rond de datum van 15 april, tijdens geschikte weersomstandigheden een veldinventarisatie uitgevoerd wordt, waarbij in elk geval de aanwezige foeragerende vogels en bewoonde nesten van grond-broedende vogels in kaart worden gebracht. Hiervan wordt jaarlijks na afloop van de veldbezoeken digitaal een monitoringsverslag aangeleverd aan de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl). Afhankelijk van de resultaten van de monitoring kan de provincie aanvullende voorschriften opleggen.
6. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de openstelling van de waterberging andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen.
7. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan elke openstelling

8. Voorafgaand aan elke openstelling van de waterberging tussen 15 maart en 15 juli dient de RUD telefonisch en via e-mail op de hoogte gesteld te worden van de openstelling.
9. Indien de weersvoorspelling daar aanleiding toe geeft, en de kans op noodzaak voor openstelling tijdens de periode 15 maart en 15 juli reëel aanwezig is, dient een extra monitoringsronde plaats te vinden van aanwezige broedgevallen.
10. Indien bij deze monitoringsronde geconstateerd wordt, dat er jonge kuikens aanwezig zijn, dienen deze zo snel mogelijk, verplaatst te worden naar geschikte omringende weiden buiten het waterbergingsgebied.
11. Nadat de openstelling van de waterberging tijdens de periode 15 maart tot en met 15 juli, opgeheven is, dient in hetzelfde broedseizoen eenmalig te worden gemonitord op mogelijke vervolglegels.

Tijdens elke openstelling

12. Tijdens de openstelling van de waterberging in de periode 15 maart – 15 juli, en de nacontrole dient een logboek te worden bijgehouden, additioneel aan de jaarlijkse monitoring. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring/ vrijgeven door een ecooloog, aantal dagen dat de openstelling van de waterberging in gebruik is en soorten en aantallen bewoonde nesten van broedende vogels op het moment van openstelling.
13. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en een ecologisch adviesbureau, dienen actief betrokken te blijven bij de natuurlijke ontwikkeling van de waterberging, en dienen aan de hand van de monitoringsresultaten een strategisch plan te ontwikkelen voor het zo veel mogelijk beperken van schade aan flora en fauna als gevolg van het functioneren als waterberging. Dit strategisch plan kan mogelijk dienen als toetsingsinstrument voor een eventuele verlenging van de ontheffingsaanvraag in de toekomst.
14. Onverwachte gebeurtenissen dienen direct gemeld te worden bij de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht.
15. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Na afloop van elke openstelling

16. Na afronding van elke ingebruikname dient de ontheffinghouder via e-mail aan de RUD een melding 'einde openstelling' te geven.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 1: kaart planlocatie

